

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/220/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1321200685
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1321200685.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Blanky Podmajerskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. K. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: otec - X. K. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Q. XXX, zastúpený advokátskou kanceláriou JUDr. Lenka Maďarová, s.r.o. so sídlom Štrková 95/21, 010 09 Žilina a matka - K. Q. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., zastúpená JUDr. Ing. Michalom Mladým, advokátom so sídlom AK Prievidzská 254/26, 972 01 Bojnice, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III, č.k. 37P/18/2021-22 zo dňa 24.02.2021, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa m e n í tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Súd prvej inštancie uznesením č.k. 37P/18/2021-22 zo dňa 24.02.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým nahradil súhlas otca na zápis maloletého A. K. J., nar. XX.XX.XXXX, do I. spojenej školy P. X. I., M. 3, XXX XX D. (ďalej len „súkromná základná škola“). Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2.Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d/, § 329 ods. 1, § 331 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) a § 35 Zákona o rodine. Poukázal na účel neodkladného opatrenia, ktorým je úprava dočasne ohrozených pomerov účastníkov konania. Po oboznámení sa s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k záveru o jeho dôvodnosti majúci za osvedčenú nevyhnutnosť potreby bezodkladnej úpravy, vzhľadom na vek maloletého (šesť rokov), blížiaci sa začiatok školského roka a neschopnosť rodičov dohodnúť sa na výbere školy pre dieťa. Zápis maloletého do matkou navrhovanej súkromnej základnej školy považoval za súladný so záujmom dieťaťa s prihliadnutím na skutočnosť, že výchovno-vzdelávací proces v súkromnej základnej škole sa vyznačuje väčšou mierou prispôsobenia sa deťom so špecifickými potrebami, individuálnym prístupom k žiakom a menším počtom žiakov v triedach, než je tomu v štátnych základných školách, Pri rozhodovaní tiež prihliadal na maloletému diagnostikovaný Aspergerov syndróm. Konštatoval, že maloletý doposiaľ navštevuje predškolské zariadenie uvedenej súkromnej základnej školy, ktorej zamestnanci sú oboznámení s jeho zdravotným stavom a spolupracujú s matkou pri implementácii postupov odporúčaných psychologičkou. Zotrvanie maloletého v danom prostredí, medzi rovesníkmi a pedagógmi, na ktorých je zvyknutý, vyhodnotil, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, ako súladné s jeho záujmom. Zároveň prihliadol na predložené lekárske správy a vyjadrenie súkromnej základnej školy, ohľadom tzv. zaškolenia maloletého v školskom roku 2021/2022. O trovách konania rozhodol v zmysle § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie otec maloletého dieťaťa prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne navrhujúc uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť. Namietal, že neboli splnené procesné podmienky, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, f/, h/ CSP). Napadnuté uznesenie považoval za nesprávne, v rozpore s predloženými dôkazmi, vykazujúce opakovanú zaujatosť zákonnej sudkyne voči jeho osobe, ktorej sú pridelované všetky konania týkajúce sa maloletého A. K. a ktorá rozhoduje a koná v prospech matky. Namietal, že súd prvej inštancie rozhodnutie nedoručoval jeho právnej zástupkyňi JUDr. Lenke Maďarovej, ktorú splnomocnil na zastupovanie v konaniach starostlivosti o maloletého A. K. a v rozhodnutí ju nesprávne označil. Za najzávažnejšie pochybenie súdu prvej inštancie považoval diagnostikovanie maloletého súdom diagnózou, ktorú /ako vyplýva z predložených dokladov/ uviedla ošetrovúcemu lekárovi matka a len lekár špecialista ju dokáže potvrdiť. Podľa jeho názoru, súd vážnym spôsobom značne zasahuje do individuality maloletého dieťaťa, ktorému bez relevantných dôkazov určuje ochorenie, ktorým reálne netrpí. So synom sa pravidelne stretáva, jeho zdravotný a mentálny stav pozná, napriek tomu si nedovolí diagnostikovať mu akúkoľvek chorobu bez toho, aby bola preukázaná. Maloletý je zdravý, hravý, vnímavý, bez obmedzenia, avšak matka ho zneužíva na dosiahnutie svojho účelu, nedokáže sa vysporiadať so stavom jeho dlhodobého odlúčenia a pomsty z jeho odchodu zo spoločnej domácnosti a založenia si novej rodiny. Tieto skutočnosti súd ignoruje a koná v rozpore so záujmom maloletého. Matka, napriek ňou prezentovanej diagnóze maloletého, sa neprieči s ním vycestovať na tri týždne do Ameriky, ktorá zmena prostredia by ho z bežných kolají vyviedla, čo by sa prejavilo na jeho negatívnom správaní. Podľa jeho mienky, matkou udávaný popis druhu autizmu je dôkazom, že potom každé dieťa trpí Aspergerovým syndrómom, pretože preferuje stereotyp, istú pravidelnosť, nemennosť, čo mu dáva pocit istoty. Len z týchto záverov pripísať maloletému diagnózu považoval za obrovský zásah do práv dieťaťa, ktoré nemôže požívať právnu ochranu. Mal za to, že nie je daná potreba osobitného prístupu k maloletému dieťaťu v školskom zariadení súkromného charakteru. Namietal, že súd prvej inštancie sa nezaoberal výškou školného v danej súkromnej škole, ktorá predstavuje sumu 890 eur mesačne, čo prekračuje akúkoľvek prípustnú výšku a zdravú logiku. Zdôraznil, že od apríla 2020, vzhľadom na pandemickú situáciu, ktorá má najväčší vplyv na leteckú dopravu (vykonáva prácu leteckého pilota), nedosahuje takmer žiaden príjem, čo preukazuje i podaním návrhu na zníženie výživného na maloletého. Poplatok za školné vo výške 890 eur mesačne v aktuálnej situácii je neudržateľným stavom nastaveným matkou, preto nech tento hradí z vlastných zdrojov, nie z výživného, ktoré navrhol v rámci rodičovskej dohody uzavretej v roku 2018, v čase aktívneho výkonu svojej práce. Namietal, že nie sú dané podmienky k tomu, aby maloletý navštevoval súkromnú základnú školu, v ktorej mesačný poplatok prekračuje priemernú mzdu pracujúceho občana v SR, nakoľko takto založený štandard maloletého dieťaťa je z dlhodobého hľadiska neudržateľný a nemôže byť v záujme jeho zdravého vývoja. Súčasťou odvolania otca je i návrh na zníženie výživného na maloletého a námietka zaujatosti voči zákonnej sudkyňi.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne a v záujme maloletého potvrdiť. K diagnóze maloletého /Aspergerov syndróm/ poukázala na lekárske správy pedopsychiatričky K.. O. J. a pedagogickej psychologičky N.. O. K., ktoré maloletý pravidelne navštevuje a ktoré na základe potvrdenej diagnózy odporučili, aby pokračoval na danej súkromnej základnej škole v nastavenom pravidelnom režime. Dala do pozornosti vyjadrenie súkromnej základnej školy k zaškoleniu maloletého a vyjadrenie vo veci jeho zápisu, z ktorého vyplýva záruka školy poskytnúť mu plnohodnotné podmienky na štúdium. Nesúhlas otca so zápisom maloletého do súkromnej základnej školy považovala za špekulatívny s cieľom dosiahnuť zníženie výživného a mesačných výdavkov na maloletého. Otca oboznámila s výškou školného prostredníctvom ich emailovej komunikácie. Tvrdené okolnosti ohľadom príjmu otca z dôvodu obmedzení v leteckej doprave pre pandémiu koronavírusu považovala za účelové, zavádzajúce, v súčasnosti neaktuálne a nepravdivé, vzhľadom na rozdielnu situáciu v apríli 2020 a v súčasnosti, kedy letecká doprava funguje a otec môže vykonávať prácu. Navrhla pripojiť spisy Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 37P/204/20198 a 37Em/1/2020, v ktorých je vykonané rozsiahle dokazovanie preukazujúce reálne príjmy, majetkové hodnoty otca a skutkový stav týkajúci sa nerealizovania jeho styku s maloletým z pracovných dôvodov. Zároveň poukázala na predložené fotografie z televíznej relácie, v ktorej sa otec prezentoval ako činný kapitán/pilot. Spochybnila otcom predložené dohody o skončení Zmluvy o poskytovaní služieb z

31.12.2019 a potvrdenie o úprave platových podmienok z 2.4.2020, keďže otec vedome zamlčuje zmluvu so spol. AirExplore, ktorá je činná a do budúcnosti plánuje prenájom letov do zahraničia. Poukázala na to, že otec vykonáva i prácu inštruktora lietadiel, technického pilota, vlastní výcvikovú organizáciu (ATO), ktorej činnosť nebola postihnutá pandémiou, podniká v obchodnej spoločnosti pro Aero, s.r.o. IČO: 36 654 141 /jediný spoločník, konateľ a zamestnanec/, ktorej tržby dosiahli v roku 2019 sumu 142.924 eur a v roku 2020 sumu - 33.831 eur, pričom zo spoločnosti nepretržite poberá minimálnu mzdu. Podľa názoru matky, príjmy otca dosahujú sumu 15.000 eur mesačne, z ktorej hradí zákonné odvody za seba a sebe minimálnu mzdu a ostatné výdavky a jeho čistý príjem činí 10.000 eur a s prihliadnutím na tieto príjmy sa dohodli na výške výživného na maloletého v sume 1.000 eur mesačne. Nesúhlasila s tvrdením, že výška výživného bola podmienená umožnením realizácie styku otca s maloletým 5 dní v mesiaci. Namietala otcov uvádzané dôvody pre zníženie výživného a zmenu pomerov, keďže diagnóza Aspergerov syndróm bola maloletému stanovená v NÚDCH Bratislava dňa 12.10.2018 a nemala dôvod ju v školských zariadeniach zmlčovať. Maloletý nastúpil do predškolského zariadenia D. H., ktorého správu v roku 2020 prevzala I. materská škôlka F., ktorá skutočnosť mu neprivedla žiadnu zmenu, vzhľadom na rovnaké osnovy. Poukázala na predloženú Zmluvu s danou materskou školou na rok 2020/2021 s tým, že pre absolvovanie predškolského ročníka je nastavená platba školného vo výške 900 eur mesačne. Nesúhlasila s tvrdením otca, že poplatok za materskú školu neplatila počas pandemického obdobia, pretože od februára 2021 využila ponúknuté služby zariadenia v obmedzenom režime za splnenia podmienky preukázania sa negatívnym testom /informácie poskytnuté obom rodičom z materskej školy/, z dôvodu výkonu jej zamestnania (nie je vyslovene zamerané na home office). Zdôraznila, že maloletý potrebuje v súvislosti s diagnózou Aspergerov syndróm individuálny prístup, ktorý má v danej materskej škole plnohodnotne poskytnutý. S maloletým býva v byte svojich rodičov, pričom vlastní pozemok, ktorý má záujem do budúcnosti využiť na zabezpečenie bývania.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je správne a odvolanie otca maloletého je dôvodné.

7. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, ktorá však zásadne nemôže prejudikovať ich práva a záujmy. V konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie.

8. Odvolací súd po zvážení skutkových okolností vyplývajúcich zo spisového materiálu vrátane pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava III č.k. 37P/204/2018 (konanie o zníženie výživného a úpravu styku) rozdielne od názoru súdu prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade nebola osvedčená naliehavá potreba dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa a ohrozenie jeho pomerov. Poukazuje na ust. § 35 Zákona o rodine, podľa ktorého v prípade, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktorou je i rozhodovanie o zmene školy, má každý z nich právo obrátiť sa na príslušný súd s návrhom na nahradenie súhlasu druhého rodiča. Treba zdôrazniť, že pri nezhode rodičov o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností v zmysle ust. § 35 Zákona o rodine, súdy rozhodujú o nahradení súhlasu jedného z rodičov vo veci samej výlučne na návrh, pričom inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú jeho práva zjavne ohrozené, do doby, keď o jeho výchove, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. V danej veci z vyjadrení rodičov nevyplýva, že by sa matka domáhala nahradenia súhlasu otca so zápisom maloletého na povinnú školskú dochádzku v súkromnej základnej škole. Neodkladné opatrenie nariadené súdom prvej inštancie sa neviaže na konanie vo veci samej, v ktorom sa pre dôvodnosť zápisu maloletého do súkromnej základnej školy vyžaduje dôsledne vykonané dokazovanie, ktoré presahuje rámec neodkladného opatrenia a nie je ani jeho účelom. Nahradenie súhlasu otca na zápis maloletého dieťaťa do súkromnej základnej školy môže byť predmetom dokazovania iba v konaní vo veci samej, keďže pri neodkladnom opatrení nemá súd priestor na vykonanie dokazovania, zistenie skutočného stavu veci a

overenia si skutočnosti týkajúcich sa vhodnosti výberu základnej školy a splnenia podmienok súvisiacich s návštevou školy vrátane podmienky najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa.

9. S námietkou otca vzťahujúcou sa k nahradeniu jeho súhlasu na zápis maloletého na povinnú školskú dochádzku do súkromnej základnej školy, v ktorej sa hradí poplatok vo výške 900 eur mesačne (ako vyplýva zo Zmluvy o poskytovaní výchovy a vzdelávania Súkromnou materskou školou F. zo dňa 22.06.2020, platba za služby v Y1 - výuka ako príprava na návštevu I. spojenej školy P. X. I. a aj emailovej komunikácie rodičov) sa odvolací súd stotožňuje. V danom prípade nejde o zápis do spádovej základnej školy ani o prípad, kedy by išlo o ohrozenie nástupu dieťaťa na povinnú školskú dochádzku. Pokiaľ má maloletý nastúpiť na súkromnú základnú školu s povinnosťou rodičov platiť nadštandardný mesačný poplatok aj do budúcnosti, nie je možné bez vykonania potrebného dokazovania zaviazať otca k takýmto platbám, keď nemožno ani z obsahu spisového materiálu ustáliť, či rodičia budú schopní zabezpečiť financovanie školného, pričom ani matka neosvedčila, že v prípade platobnej neschopnosti otca sú na jej strane možnosti poplatkov platiť. Vo vzťahu k tvrdeniam rodičov o príjmoch a pomeroch otca (predložené daňové priznanie spol. Pro Aero za rok 2019 a 2020 a výňatky z internetových stránok o aktivitách spoločnosti AirExplore) odvolací súd udáva, že pre potreby rozhodovania o neodkladnom opatrení prijal argumenty otca (strata príjmov, obmedzenia vo výkone práce leteckého pilota z dôvodu pandémie koronavírusu) a konštatuje, že jeho pomery a schopnosť platiť poplatok za súkromnú základnú školu bude predmetom dokazovania vo veci samej. Tiež argumenty matky o otcom dosahovanom príjme vo výške 10.000 eur mesačne nemôžu byť podkladom pre vyhovie jej návrhu, pretože ide zjavne o neaktuálnu výšku zárobku/dosahovanú v roku 2018 - rodičovská dohoda o výživnom/, ktorú je potrebné preskúmať náležite vykonaným dokazovaním. Zároveň je potrebné vziať v úvahu skutočnosť, že otec podal návrh na zníženie výživného na maloletého dôvodiac zmenou pomerov na jeho strane. Pokiaľ ide o argumenty otca k vhodnosti výberu školy pre maloletého v súvislosti s matkou tvrdenou údajnou diagnózou maloletého (Aspergerov syndróm) odvolací súd tieto zohľadnil. Treba konštatovať, že matka doposiaľ v konaní neosvedčila ukončenie diagnostiky maloletého, keď z predložených lekárskeho správ K.. O. J., psychiater a N.. O. K. (datované rokom 2019 a 2020) vyplýva, že maloletý bol objednaný na diagnostiku do P. O. v júni 2020, avšak závery diagnostiky a odporúčania centra nepredložila. Nemožno sa preto stotožniť s tvrdeniami matky uvedenými v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a názorom súdu prvej inštancie, ktorý záujem maloletého na jeho zápis do súkromnej základnej školy odôvodnil špecifickými potrebami maloletého (súvisiacimi s jeho diagnózou) a vhodnosti výberu danej školy vo vzťahu ku kvalite vzdelávania na nej a vnímania zmien maloletého nástupom na iný školský systém. V tomto smere odvolací súd odkazuje na zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (Školský zákon) upravujúci zápis maloletých detí na povinnú školskú dochádzku do spádovej školy, pričom konštatuje, že aj štátny školský systém poskytuje výuku pre deti s osobitnými potrebami, s prípadnou asistenciou a spoluprácu základných škôl a predškolských zariadení k odporúčaniu dieťaťa na nástup na povinnú školskú dochádzku. Je pravdou, že pre dieťa je komfortnejšie pokračovať v nastavenom systéme školy a so spolužiakmi, ktorých pozná, avšak ak sú platobné podmienky základnej súkromnej školy upravené v nadštandardnej výške a medzi rodičmi nedošlo ku zhode s výberom školy, je jednou z podmienok skúmania zápisu maloletého do matkou preferovanej základnej školy aj položka školného, ktorá je podmienkou pre zotrvanie dieťaťa v danej škole, ktorú okolnosť posudzuje súd v konaní vo veci samej. Nemožno teda ponechať bez povšimnutia skutočnosť, že v danom prípade ide o základné školské vzdelávanie dieťaťa, ktoré je zabezpečené štátnymi inštitúciami, pričom navyše aj z emailovej komunikácie rodičov vyplývajú úvahy o výbere inej základnej školy pre maloletého (finančne menej nákladnej), keď matka potvrdila a pripustila aj takúto možnosť, čo vyvracia jej argumenty o potrebe maloletého navštevovať výhradne danú súkromnú základnú školu. Na ďalšie námietky vznesené rodičmi odvolací súd neprihliadal, nakoľko tieto budú predmetom dokazovania vo veci samej, v prípade, ak matka takýto návrh podá.

10. Námietku otca o porušení jeho práva ako účastníka konania na spravodlivý proces z dôvodu, že súd prvej inštancie nedoručoval napadnuté rozhodnutie právnej zástupkyne, ktorej udelil plnú moc na zastupovanie, odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú, keď zo spisu vyplýva, že konanie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia je vedené ako samostatné konanie, do ktorého otec založil plnú moc udelenú právnej zástupkyne až po vydaní napadnutého rozhodnutia súdom prvej inštancie. Tiež nemožno zohľadniť výhrady otca týkajúce sa rozhodovania vo veci zákonnou sudkyňou S.. U. Q., nakoľko z obsahu spisu (č.l. 20) je zrejmý zápis veci do oddelenia 37P náhodným výberom. Vo vzťahu k podanej námietke zaujatosti otcom voči zákonnej sudkyne S.. U. Q. (je súčasťou podaného odvolania) odvolací súd udáva, že so vznesenou námietkou sa súd prvej inštancie vysporiadal a túto vyhodnotil

ako nespĺňajúcu náležitosti podľa § 52 ods. 2 CSP. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že námietky otca o porušení jeho práva na spravodlivý proces nie sú dôvodné.

11.Odvolací súd na základe uvedených dôvodov rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil.

12.O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

13.Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).